

M.p., piątek 29 marca 1946 r.

Rok III Nr 72(63)

DZIS PUBLICZNE POSIEDZENIE RADY BEZPIECZEŃSTWA

Nowy Jork, 29.III. Po zakończeniu wczorajszego tajnego posiedzenia Rady Bezpieczeństwa, na którym delegat sowiecki nie był obecny, wydano następujący komunikat oficjalny: "Delegaci odbyli prywatną dyskusję w sprawie procedury jaka ma być zastosowana przy rozważaniu skargi perskiej. Stwierdzono, iż między wszystkimi delegatami istnieje poważna płaszczyzna porozumienia. Rada zbierze się dziś na posiedzeniu jawnym!"

Nowy Jork, 29.III. Nie jest prawdopodobne, aby decyzja w sprawie skargi perskiej mogła być powzięta przez Radę Bezpieczeństwa przed upływem kilku dni, taką opinię wyrażają powszechnie tutejsze kręgi polityczne. Przyczyną tej zwłoki są nie wyjaśnione dotychczas problemy proceduralne. Rozpatruje je specjalny komitet, na którym przed kilkoma dniami delegacja sowiecka zgłosiła wniosek, w myśl którego prawo weta przysługuje każdemu mocarstwu z "wielkiej piątki" również przy kwalifikacji skarg wniesionych do Rady. Chodzi tu o różnicę między t.zw. "sytuacjami" a "sporami". Jak wiadomo w myśl decyzji powziętych w Jałcie w drugim wypadku państwa będące stronami w zatargu nie mają prawa głosu. Nie ulega wątpliwości, że delegacja sowiecka, gdyby jej punkt widzenia w sprawie procedury został przyjęty, sprzeciwiłaby się określeniu obecnych stosunków sowiecko-perskich jako "zatarg" i tym samym automatycznie zyskałaby prawo głosu i weta przy decyzjach Rady, co jest równoznaczne z prawem do uniemożliwiania podjęcia jakichkolwiek decyzji. Z kręgów zbliżonych do delegacji brytyjskiej twierdzą, iż delegacja ta stanowczo nalega, by skarga perska była rozpatrywana bez względu na nieobecność przedstawicieli sowieckich, uważając, iż to nie może przeszkodzić Radzie w dyskusowaniu i podejmowaniu decyzji w tej sprawie. Delegacje brytyjska i amerykańska są bardzo zniecierpliwione tą zwłoką, w wyniku przyczyn proceduralnych, gdyż uważają, iż każdy dzień opóźnienia prowadzi do zwycięstwa tezy sowieckiej, aby rozpatrywanie sprawy odroczyć do 10 kwietnia.

Teheran, 29.III. Wczoraj wieczorem odbyło się posiedzenie gabinetu perskiego. Dotąd nie ogłoszono żadnego komunikatu i nie wiadomo, czy wysłano nowe instrukcje do przewodniczącego delegacji perskiej w Radzie Bezpieczeństwa. Przywódca pro-sowieckiej partii Tudeh oświadczył, iż partia jego nadal popiera linię polityczną rządu Sultaneha. Wczoraj w Kazwinie gubernator prowincji wydał przykazanie posłegnalne, na cześć dowódcy wojsk sowieckich, które mają ewakuować miasto. Wznoszone były toasty na cześć przyjaźni sowiecko-perskiej.

PREMIER GRECKI TWIERDZI IŻ ADMINISTRACJA PAŃSTWA JEST MONARCHISTOM

Ateny, 29.III. Premier Sofulis oświadczył, że gdyby wybory były odłożone na krótki okres, to mogłyby być przeprowadzone w bardziej swobodnej atmosferze. Ponieważ jednak mocarstwa sojusznicze nie godzą się na odroczenie, będą przeprowadzone w terminie przewidzianym. Wojska brytyjskie nie powinny być zbyt pośpiesznie wycofane z Grecji gdyż istnieje uzasadniona obawa, iż po wyborach wybuchną zamieszki. Premier oskarżył monarchistów iż zamierzają wywołać niepokoje przez choć postawienia zaraz po wyborach sprawy przywrócenia monarchii. Żądanie takie musiałoby wywołać gwałtowną reakcję ze strony elementów republikańskich i lewicowych. Premier oskarżył również policję i aparat państwowy o korupcję i pomaganie wszelkimi sposobami monarchistom.

Londyn, 29.III. Posłowie z Partii Pracy podpisują manifest skierowany do robotników greckich i wzywający ich do wzięcia udziału w wyborach. Manifest wskazuje na niebezpieczeństwo jakie związane jest ze zwycięstwem wyborczym monarchistów. Istnieją obawy, iż o ile elementy lewicowe powstrzymają się od głosowania, to zwycięstwo prawicy jest nieuchronne. Manifest stwierdza, iż robotnicy winni głosować na partie republikańskie, które jakkolwiek nie są socjalistyczne to sprzeciwiają się przywróceniu monarchii.

ROKOWANIA Z OPOZYCJĄ BULGARSKĄ ZNOWU ZETWANE

Sofia, 29.III. Prowadzone od kilku dni rokowania między premierem Georgiejewem i przedstawicielami opozycji w sprawie utworzenia nowego rządu rozbiły się definitywnie. Główną tego przyczyną była jak poprzednio kwestia obsady tek spraw wewnętrznych i sprawiedliwości. Opozycja sprzeciwiała się aby teki te powierzone zostały komunistom. Nie ulega wątpliwości, iż nowy rząd będzie utworzony w większości z elementów komunistycznych, a reszta członków składać się będzie z ludzi komunistom uległych.

MIEDZYKRAJOWY TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI

Haga, 29. III. W środę zbierze się w Hadze po raz pierwszy 15 sędziów międzynarodowego trybunału sprawiedliwości, wybranych na ogólnym zebraniu CZN. Ustalać oni datę rozpoczęcia prac trybunału prawdopodobnie na połowę kwietnia. Trybunał ten przewidziany jest przez Kartę Zjedn. Nar.

NIEMCY MAJĄ ZACHOWAĆ 70% SWEGO PRZEMYSŁU

Berlin, 29. III. Ogłoszony wczoraj przez sojuszniczą komisję Intertrólną plan gospodarczy dla Niemiec przewiduje, iż w r. 1949 niemiecka produkcja przemysłowa na cele pokojowe wynosić ma 70% według stanu przedwojennego, co ma zrównać stopę życiową w Niemczech ze stopą innych narodów europejskich z wyjątkiem W. Brytanii i Związku Sowieckiego. Jest to zgodne z postanowieniami konferencji poczdamskiej. Niemcy mają mieć w ten sposób możliwość egzystencji bez pomocy zagranicznej i będą eksportem płacić za swój niezbędny import. W. Brytania zgodziła się na ten plan z zastrzeżeniem iż będzie on dostatecznie elastyczny i będzie mógł ulec w przyszłości rewizji. Rewizja ta dokonana będzie szczególnie w tym wypadku, jeżeli zachodnie granice Niemiec zostaną zmienione oraz jeżeli postanowione będzie, że Niemcy nie będą miały centralnej administracji. Plan jednak przewiduje, iż Rzesza traktowana będzie jako całość pod względem gospodarczym. Liczba mieszkańców Niemiec obliczona jest w tym planie na 66,5 miliona. Rzecznicy brytyjscy przewidują, iż w okresie przejściowym w Niemczech istnieć będzie poważne bezrobocie, szczególnie w strefie brytyjskiej.

Frankfurt, 29. III. Premier rządu prowincji Wirtembergia-Badenia, leżącej w strefie amerykańskiej, oświadczył, iż naród niemiecki chce mieć państwo federacyjne, na czele którego stać będzie rząd centralny, mający silną władzę. Oświadczył on: "utraciliśmy wgiel Górny Śląsk i obszary, które były naszym głównym spichlerzem, możemy utracić Nadrenię i Zagłębie Ruhry, ale wola do życia 70 mil. narodu okaże się silniejsza niż wola jego obecnych władców."

VAN ACKER USIŁUJE STWORZYĆ NOWY RZĄD BELGIJSKI

Bruksela, 29. III. B. premier Van Acker, przywódca partii socjalistycznej, któremu regent powierzył misję stworzenia nowego rządu, rozpoczął rozmowy z przywódcami stronnictw. Dotychczas konferował on z przywódcami komunistów i liberałów. Nie wiadomo, czy zamierza on rozmawiać z przywódcami partii katolickiej. Wydaje się wątpliwe, czy ta partia ochętnie brać udział w rządzie Van Ackera, który jest stanowczo przeciwny powrotowi króla Leopolda. Bez poparcia katolików jednak stworzenie rządu jest prawie niemożliwe, jak to wykazało ostatnie doświadczenie z rządem Spaaka.

W. BRYTANIA PRZEZNICZY WIELKIE ŚRODKI NA BADANIA ENERGII ATOMOWEJ

Londyn 29. III. Wszystkie środki jakie ma do dyspozycji W. Brytania w odpowiednich dziedzinach będą oddane do dyspozycji uczonych brytyjskich, którzy prowadzić będą badania nad energią atomową - oświadczył wczoraj minister zaopatrzenia w Izbie Gmin. Do badań tych wciągnięte będą najlepsze mózgi W. Brytanii. Zbudowanych będzie szereg specjalnych fabryk. Grupa rzeczoznawców brytyjskich pracuje obecnie w Kanadzie i według ich planów, sporządzonych z uwzględnieniem najnowszych zdobyczy w tej dziedzinie, prowadzone będą badania w Anglii.

Jakkolwiek upłynie kilka lat, zaczną opracowane będą metody zastosowania energii atomowej w przemyśle, to możliwości pod tym względem są ogromne.

Nowy York, 29. III. Ogłoszono wczoraj sprawozdanie grupy uczonych amerykańskich pracujących nad energią atomową. Proponują oni stworzenie specjalnej międzynarodowej organizacji badań atomowych, która by podlegała CZN, dla prowadzenia wszelkich niezbędnych badań. Jako takie badania sprawozdanie określa wszelkie prace, przy wydobywaniu surowców, budowie i eksploatacji fabryk oraz doświadczeń z materiałami wybuchowymi. Wszystkie natomiast badania nie określone jako niebezpieczne będą mogły być przeprowadzane przez poszczególne państwa oraz osoby prywatne. Sekretarz stanu Byrnes oświadczył, iż plan ten nie przedstawia opinii rządu, ale traktowany jest jako podstawa do dyskusji.

ZAPOWIEDŹ PRZYBYCIA NOWYCH IMIGRANTÓW

Jerozolima, 29. III. Nielegalna radiostacja pod nazwą "Głos Izraela", która jest organem Żydowskiego Ruchu Oporu (Hagana) oświadczyła wczoraj, iż w drodze do Palestyny znajduje się statek z nielegalnymi imigrantami. Statek, który wyładowany został wczoraj w Haifie odpłynął z jednego z portów w południowej Francji i był 13 dni na morzu. Jest to stary statek turecki, zbudowany przed 90 laty. Turecka załoga została aresztowana. Wszyscy przybyli imigranci są młodymi ludźmi, z których wielu przebywało w niemieckich obozach koncentracyjnych.

Jerozolima, 29. III. Nielegalna radiostacja oświadczyła, iż naczelny komendant "Hagany" złożył memoriał komisji badawczej. Memoriały znalazły się na stołach członków komisji w ostatnim dniu przesłuchiwań. Stwierdza on, że jedyną realną siłą na której może się opierać Anglia na Środkowym Wschodzie przeciw ekspansji sowieckiej jest ruch yjonistyczny.